

Püski Hírlap

2010.december 15.

Első kiadás

Kedves Olvasók!

Első alkalommal jelenik meg Püski község Önkormányzatának lapja.

Nagy reményeket fűzünk újságunkhoz. Célunk, hogy minden lakoshoz eljuttassuk a falu életének fontos híreit, eseményeit. Terveink szerint az újság 3 havonta kerül kiadásra.

„Minden kezdet nehéz” – tartja egy régi közmondás. Eleinte biztosan lesznek kisebb-nagyobb hibák, de mindent megteszünk annak érdekében, hogy a felmerülő problémákat orvosoljuk. Kérjük Önöket, hogy ebben segítsék munkánkat! Javasataikat, ötleteiket a következő telefonszámon várjuk: 0620/592-8116.

Gonda Jánosné

Polgármesteri köszöntő

Tisztelettel köszöntöm az olvasókat első kiadványunkban, ezúttal is köszönöm a bizalmat magam és a képviselőtestület nevében.

Az elmúlt időszakban megalakult az új testület, letette a hivatali esküt, ezzel megkezdődött a munka. Én magam ismerkedtem a hivatallal, kerestem a helyem az iratok, dokumentációkban való eligazodásban. Ebben az évben nagy munkába nem kezdtünk az apróbb napi feladatok megoldásán fáradoztunk, igyekeztünk azokat megoldani. Ezen kívül dolgozunk a költségvetési koncepción, a gazdasági program előkészítésén. Részt vállaltunk a vöröskeresztes ünnepségben, megszerveztük a nyugdíjas napot, Mikulásünnepséget tartottunk a gyerekeknek és a karácsonyi ünnepségre készülődtünk.

Ezúton kívánok békés, boldog karácsonyt és eredményekben gazdag új esztendőt!

Makai Jenő

Püski településtörténete

Püski a Kisalföldön, pontosabban a Szigetközben helyezkedik el. A legtöbb szigetközi településsel ellentétben a falu nem változtatta helyét az évszázadok során, pontosan azon a hatalmas kavics hordalékkúpon helyezkedik el ma is, mint amelyen alapították több száz évvel ezelőtt. A Duna az áradások során nagyon jó minőségű termőtalajt hordott rá. Legmagasabb pontját a falu története során soha nem érte el az ár.

1314-ből maradt fenn róla az első írásos emlék, itt már Püski néven említették. Az oklevél szerint a győri káptalan birtoka és valószínűleg nevét is innen kapta. Ekkor 20 márka rendkívüli adót kellett fizetnie a földesurának, tehát szépen fejlődött és a káptalan tekintélyesebb falvai közé tartozott. Ezekben az időkben a falu egy szigeten állt, a Duna fogta közre. A régi folyómeder vonala még mindig fellelhető a környéken. A mondák szerint még ezen az ágon szállították a lébényi kettőstornyú templomhoz szükséges kőkockákat a Fertő-tó környéki kőbányákból.

1397-ben Piski néven szerepelt ismét egy oklevélen, ekkorra fejlődése megtorpant.

1488-ban és 1524-ben Pysky néven bukkant fel újra az írásokban. Mint a püspök birtoka, valószínű, hogy ekkor is

álltak a településen kereszttek, de ezekről írásos emlék nem maradt fenn.

1529-ben a török Bécs felé vonulva Püskit is feldúlta, a pusztítás azonban nem lehetett olyan nagy mértékű.

1543-ban újra volt temploma. Ezekben az időkben a falu lakói nem csak a töröktől, hanem földesuraiktól is rettegtek. Kezdetben a Héderváry család, majd a XVI. századtól a Bakits és Pálffy család foglalta el önkényesen a falu egyes részeit. A győri káptalan csak nagyon hosszú pereskedés árán tudta visszaszerezni.

1561-ben érdekes módon már megint nem volt sem temploma, sem plébánosa pedig még mindig a nagyobb települések közé tartozott. Ezen időszakban 18-23 egész telek után adóztak. A falu népe a hédervári plébániára jár istentiszteletre.

A XVIII. század elején a kuruc-labanc háborút is megsínylette a falu, de hosszú idő után 1706-ban újra kapott plébánost. A háborúk végével rendeződött a falu sorsa, a XX. század elejéig tovább fejlődhetett.

1765 és 1774 között Szent György tiszteletére épült fel új temploma Görgey Márton lelkész irányításával. Ez a nagy templom a régi temető helyén állt, a falu legmagasabb pontján.

1784-ben, az első katonai felmérés alapján készített térképen jól látszik a falu elhelyezkedése, beépítésének módja.

1797-ben egy hatalmas tűzvészben az egész falu leégett, a pár éve elkészült templom is teljesen megsemmisült. Ennek emlékére állították a Szent Flórián-szobrot a templom előtti téren, a régi templomok helyén. A következő években felépült az a templom is, amely máig fennmaradt.

1805-ben és 1809-ben teljesen kifosztották a vonuló francia csapatok. A falu határában elhunyt két francia katona emlékére állított kereszt a legrégebbi fennmaradt emlék.

A jobbágyfelszabadítás után csak területének töredéke maradt a káptalan birtokában, ez pedig még jobban megfogyatkozott a Nagyatádi-féle földreform okán. Ebből az időszakból is maradt fenn katonai térkép.

1851-ben 478-an lakták, a fejlődése pedig tovább folytatódott.

1884-ig Pozsony vármegyéhez tartozott, ekkor csatolták Moson vármegyéhez.

1890-ben függetlenedett, önálló anyakönyvi kerület lett. (Takács, 2004)

A XX. század fordulóján összesen 580 lakosa volt, ebből 8-an a közigazgatásához tartozó Pálffy-szigeten éltek.

Az I. világháborúban a helyi férfiak közül 72-en teljesítettek szolgálatot, közülük 24-en veszték oda hazájukat szolgálva. Emlékükre táblát állítottak a templomban.

Trianon után határ menti faluvá vált. Szükségszerűvé vált a csendőr, illetve határőr laktanya megépítése, mely a település legnagyobb nem egyházi építménye lett.

Az 1929-ben 752 magyar lakosa volt, jobbára őstermelők, de akadt 110 iparos is. A mezőgazdasággal foglalkozók többnyire búzát, árpát, kukoricát, zabot, rozst, cukorrépát, lent és dohányt termesztettek. A faluban Önkéntes Tűzoltó illetve Levente Egyesület, valamint Lövészegylet működött. Római katolikus iskolájában 2 teremben, 6 osztályra bontva 96 diák tanult.

A II. világháborúnak 18-an estek áldozatul a településről. Később az ő tiszteletükre is készítettek egy emléktáblát. Sokan töltöttek éveket is fogolytáborokban.

Az 1954-es nagy árvíz csaknem az egész települést elpusztította. Csak a templom maradt szárazon, a házak többségét

elvitte vagy annyira megrongálta az ár, hogy teljesen újra kellett építeni a falut.

Az újjáépítés után ismét megerősödött, kistérségi központtá vált. Püski közös körjegyzőséget alkotott Kisbodakkal és Dunaremetével. A három település óvodásait két csoportban, az általános iskolásokat pedig nyolc osztályban oktatták. A háziorvosi és védőnői ellátásnak is központja lett Lipóttal kiegészülve. Ebben az időszakban több új utcát is nyitottak, főként dél-kelet irányban bővült a falu. Munkalehetőséget jelentett a termelészövetkezet és a Mezőgazdasági Gépkísérleti Állomás. A fejlődés ellenére lakóinak száma némiképp csökkent.

1971-ben épült fel a Faluház. Az épületben működik a könyvtár, a posta és a fiókpatika. Emellett kulturális és közösségi rendezvények megtartására is alkalmas.

Az egyházközség 1991-ig az Esztergomi Főegyházmegyéhez tartozott, azóta a Győri Egyházmegye keretében működik

A rendszerváltozás után, a '90-es évek elején befejeződött a hálózati vízellátás kiépítése. 1996-ra megvalósult a csatornázás, 1999-re pedig a gázellátó hálózat kiépítése. (Püski in: Wikipédia, 2010)

Mészáros Gábor diplomamunkájából

Karácsonyi riport

Szaktudású emberektől értesültem arról, hogy a fény, a mozgás, a színek, végső soron rezgés. Ezek a rezgések a világűr végtelenében „haladnak”. Ha valaki, valamiféle herkentyűvel fel tudná fogni ezeket a rezgéseket, akkor láthatnánk, hallhatnánk azt, ami évezredekkel ezelőtt elhangzott, megtörtént. Például a magyarok bejövetelét, vagy akár Jézus Krisztus születését a betlehemi barlangban; az első karácsonyt.

Ez esetben biztosan lenne egy szemfüles riporter, aki erről, mint az emberiség történelmének legnagyobb eseményéről, riportot készítené, és szokás szerint sorra megkérdezné az ott lévőket.

Vajon mit kérdezne a riporter? És mit válaszolnának a megkérdezettek? Megpróbáltam elképzelni a párbeszédet! Belebújtam a riporter szerepébe.

Időutazásomban elsőként az angyalokat kérdeztem:

- Ti otthagytátok a ragyogó, fényes, boldog mennyországot, hogy eljőjtek ebbe a „rongyos palotába” énekelni? Ugyan miért? – Mi az Urunk és királyunk szolgálói vagyunk – válaszolták. Nekünk ott a helyünk, ahol ő van. Igaz, az evangélista nem kottázta le énekünk zenéjét, csak a szövegét, amit a főangyalok nagytanácsa határozott:

„Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarátú embereknek.” Ebben minden benne van. Ez az evangélium mini foglalata. Bárha nemcsak énekelnék utánunk és velünk az emberek, hanem meg is szívlelnék. Ha így tennének, karácsony lehetne az egész életük.

A betlehemi barlang legfontosabb „személyisége” a nagyokat ásitó kis Jézus. Elképzelttem: a Gyermekek békésen fekszik a jászolban, nézdegélve azt, ami körülötte történik. Őt is megkérdeztem, és a kis Jézus – bár még csecsemő, de hát ő az Úr, a Mindenható – válaszolt is. (A tündérek és az angyalok világában a csoda nem csoda, hanem mindennapos esemény. Az is, hogy egy újszülött kisbaba megszólal.) A kicsi Jézus olyan kicsi, olyan törékeny volt, hogy csak suttogva mertem föltenni neki a kérdést. – Kis Jézus, Te a boldog Isten boldog Fia vagy. Miért akartál ember is lenni? A kis Jézus így válaszolt: - Miért lettem ember? Miattatok. Hogy ti tegyétek azt, amit én: legyetek EMBERRÉ... - Hát nem vagyunk emberek? – kérdeztem. A kis Jézus visszakérdezett: Hát emberek vagytok? Neked, mint riporternek tudnod kell, mert mindenhová odafurakodtok, tudjátok, hogy mi van most Közel-Keleten, ahol megszülettem. Mi van a Távol-Keleten, Afrikában, Dél-Amerikában, Kínában. Mi van a börtönökben, kórházakban, a

sátortáborokban, az elvált házastársak kialudt tűzhelyén, a fegyvergyárakban, és a Mammon kaszárnyáiban. Ennyi is elég volt, hogy szemlesütve elhallgassak, s csak azt suttogjam: - Kis Jézus, mindig Neked van igazad.

Aztán Szűz Máriára néztem. Arcán szelíd mosoly, nyugalom, öröm, de mintha egy fátyolnyi aggodalom is lett volna. Szorongtam, miként is szólítsam meg. Ő pedig megsajnálta és biztatott: - Mondd csak! És eldadogtam a legegyszerűbb és legmegszokottabb kérdést: - Hogy vagy, miként érzed Magad itt, ebben a környezetben? Mária felemelte a tekintetét. nem az ég felé, nem is reám, hanem, messzire nézőn, messzire látón, mint aki imádkozik. Máriának kevés szava maradt ránk a Szentírásból. Az imádság ismert szavaival válaszolt nekem: - Magasztalja lelkem az Urat, és szívem ujjong Üdvözítő Istenemben. Tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát. Lám ezentúl boldogak hirdet minden nemzedék. Mily nagy dolgot művelt velem Ő, a Hatalmas és Szent! Irgalma az istenfélőkre száll nemzedékről nemzedékre. Ezután a kis Jézusra hajolt és csókot lehelt az arcocskájára. Én pedig – bár nem szoktam meghatódni, de nagyot nyeltem, nehogy kifelé ugorjon szememből két könnycsepp.

Hogy meghatódottságomat palástoljam, a pásztorok felé fordultam: - Mit

kerestek ti itt? Miért jöttetek? Előbb megköszöri a torkát a szószóló, a legidősebb pásztor, majd a tőle telhető legünnepélyesebb hangon válaszolta: - Mestereink, ha nagyritkán meghallgattuk őket, azt mondták, amit a csillagokból mi is kiolvastunk, és amit az angyali jelenés is megerősített bennünk, hogy ez a kis Gyermeke lesz az igazi Pásztor. Nem nyúzza, üti-veri bárányait, hanem gondoskodik róluk, védelmezi őket, még élete árán is. Mi is ilyenek akarnánk lenni, csak nem mindig sikerül. Majd Ő megtanít. Hát csak el kellett jönnünk, megnézni őt, hogy a szegénységünkben telő ajándékainkat elhozzuk neki. Ahogy nézem, reájuk fér nagyon. Ezzel elhallgatott, és amit hoztak Mária és a jászol mellé tették le. Szent József vette el az ajándékot derűs képpel és fejével integetve, hogy bizony rászorulnak.

Miután Szent József a holmikát elrakta, őt kérdeztem: - Mi a te dolgod a Gyermekekkel? Várnom kellett a válasza, mert József egy szótlan ember; egyetlen szavát sem örökítette meg a szentírás. Ő beszéd helyett cselekedett, tette a dolgát. Most is kérges két tenyerét mutatta, amit a szerszámok kérgesítettek meg, és ezt mondta: - Én CSAK teszem a dolgomat. Hogy az mi? Ennek a Gyermekeknek az Atyja a Mennyei, akit nekem kell helyettesítenem. Rám bízta, én vállaltam. Az én vállamon a felelősség. Valahogyan így kell – minden

gyarlóságom ellenére is – megsejtenem, hogy milyen is a Mennyei Atya. Az Írás szerint, minden atyaság őtőle van. Hogy Róla ne torz, hanem egyre valódibb és igazibb képet mutassak én is és minden apa. Ez a feladatom. ez nem könnyű, de vállaltam. Ennyit mondott és csak nézett rám.

Eközben feltápáskodott az ökör, és odadugta fejét a kis Gyermekek mellé, hogy leheletével melegítse. Kérődző szája elé tettem a mikrofont: - Küllemed és súlyod szerint megérdemled, hogy így szólítsalak: Nagyság. Jól tudom, hogy akik nagyot akarnak mondani másokról, téged idéznek. Meg azok is akik csúnyát akarnak mondani a másokról. Sokan azt vélik, hogy a kis Jézus mellett tehén állt és nem ökör. Ez a tehén lett volna a szegény názáreti család lábbon járó tejcsarnoka. A valóság az, hogy nem tehénről beszél az Írás. Te mit szólsz ehhez? Az ökör abba hagyta a kérődzést és a lehelést, hogy szólhasson: - Én csak egy statisztika vagyok a szamárság barátommal együtt. Sok-sok évvel ezelőtt az egyik prófétával vádként üzent az Úr: A szamaratok és az ökrötök, ha megjönnek a legelőről, megismerik a gazdájuk házát, kapuját és bemennek oda, az istállóba. Ti viszont nem ismeritek az Uratokat, Gazdátokat. Az állatnak „több esze van” mint nektek. Mivel ez a vád mindmáig időszerű, hát itt

állok a jászol mellett. Hátha tanulnak tőlem, az ökörtől...

Maradt végül a szamár. Óvatosan kezdtem, ismerve csökönyösségét, makacs természetét. A szamár szokás szerint hegyezte két nagy fülét, és azután válaszolt: - Az ökör igazat mondott. Én is statisza vagyok mint ő. Azt is tudom, hogy akik velem példálózna, nevemet nem díszítőjelzőként ragasztják másokra. Én mégis büszkén állok itt. Jól tudom, hogy rokonaim, a lovak, véres csatákban szerepeltek. Féltetvérem az öszvér, már uralkodók dísz-állata volt, mint Dávidnak is, aki nem volt akárki. Én meg várok, mert isteni ígélet biztosít arról, hogy a királyok Királya – ez, aki gyerekként fekszik itt -, ha majd felnő, a hátamon fog ülni. És pálmaágak fognak a lábam elé hullani. Melyik elefánt, teve, ló vagy öszvér mondhatja el ezt? Nos ezért a „szamárságért” állok itt rendületlenül.

Aztán megköszöntem a válaszokat és visszaröppentem – előreröppentem? – a 21. századba. Most pedig lejegyeztem. Hátha valaki elolvassa és talán okul belőle.

Weibl Lipót

Karácsony

Ülök a sötét, meleg szoba rejtekén

S ezernyi régi emlék jó felém.

Gyermekkorom sok karácsonya,

Ajándékok s az ünnepi vacsora.

Apámat látom, ki már nincs velem.

Elnyelte őt az égi rejtelem.

Anyám dúdol egy vidám dallamot,

Szemében látom az összes csillagot.

Repesve vártam a csengettyű szavát

Mikor kitárták a szoba ajtaját

Gyermek tud így örülni a csodának,

A Jézuskának s a karácsonyfának.

Ma rajtam a sor, hogy csodát tegyek

És széppé varázsoljam az ünnepet.

Uram! Adj erőt nekem és hitet.

Adj nekünk boldog ünnepet!

Falumikulás

Az idei évben is a Faluházban ajándékozta meg a gyerekeket a Falumikulás. 10 éves korig minden kisgyerek csomagot kapott. A kisebb gyerekek kicsit félve, a nagyobbak már bátrabban szavaltak, énekeltek. A csomagok kiosztása után az Önkormányzat szendviccselel, üdítővel látta vendégül az apróságokat, majd következett a Mikulás-disco.

A jó hangulatról Horváth Ferenc gondoskodott.

Ezúton mondanék köszönetet mindazoknak akik rendezvényünket támogatták vagy bármilyen módon segítették.

Köszönettel: Gonda Jánosné

Püski Hírlap – Püski Önkormányzatának lapja

Felelős kiadó: Makai Jenő

Szerkesztő: Gonda Jánosné

Elérhetőségek: 0620/592-8280

0620/592-8116

puskipolgarmester@gmail.com

puskifaluhaz@freemail.hu

puskikonyvtar@freemail.hu